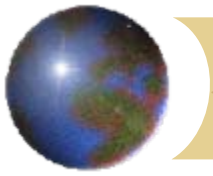

En ny verdensorden eller slet ingen?

Af:

Ambassadør J. Ørstrøm Møller, adjungeret professor ved
Handelshøjskolen i København.

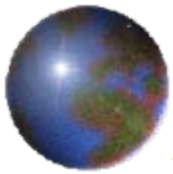
Præludium

TEACHER : Boys' can you give an example of globalization?

Answer : Yes sir. It is Princess Diana

Question : "...How???"

Answer : "An English princess
with an Egyptian boyfriend
crashes in a French tunnel
driving a German car
with a Dutch engine
driven by a Belgian driver
who was high on Scottish whiskey,
followed closely by Italian Paparazzi,
treated by an American doctor
using Brazilian medicines
and now
DEAD !"

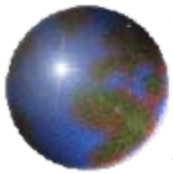

I. Den nuværende model

Den model, som siden 1945 har båret globaliseringen i den form som den vestlige verden kender den, er baseret på tre byggeklodser.

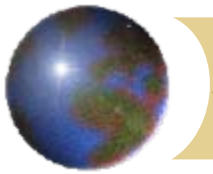
1. Et nationalt velfærdssystem
2. Kollektiv sikkerhed
3. Økonomisk internationalisering

Disse tre byggeklodser hang sammen og støttede hinanden

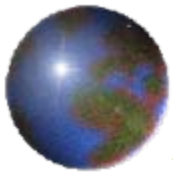
Hvorledes ser det ud I DAG?

1. De nationale velfærdsystemer har vanskeligt ved at blive finansierede.
2. Den kollektive sikkerhed leder efter en fjende.
3. Den økonomiske internationalisering (arbejdsfordeling) producerer højere indkomster, men fordelingen bliver mere og mere ulig. Det frie marked synes ude af kontrol, mangler et modspil, et alternativ.

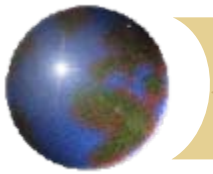
II. Udfordring

- For langt de fleste mennesker indebærer internationalisme (økonomisk globalisering) i realiteten kun een reel og synlig fordel: Højere vækst og dermed højere materiel levestandard.
- For at få del i denne højere levestandard affinder folk sig med en række – efter deres opfattelse – ulemper og mere eller mindre negative konsekvenser for national identitet, nationalt definerede forbrugsvaner mv.
- For størsteparten er/var deltagelse i internationalismen en kontrakt, der indebærer, at det kun kunne gå en vej nemlig opad (den såkaldte skraldeeffekt).

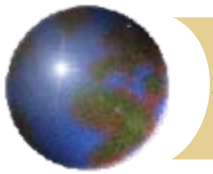
Dette kan konkretiseres ved tre punkter.

1. Der er stigende opsplitning inden for alle nationalstater mellem eliten og størsteparten af befolkningen – eliten bliver mere og mere international. Flertallet af befolkningerne spørger om dette virkelig er den rigtige model for DEM. Både eliten og størsteparten af befolkningen lukker sig inde, men i hver sin verden.

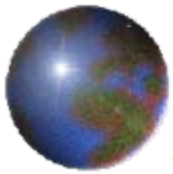

2. Der er stigende uligheder - indenfor nationalstaterne og mellem disse.

- Økonomisk og socialt; det er klart demonstreret af UNDP og andre gennem undersøgelser.
- Skandalerne igennem de seneste år har ramt især det amerikanske virksomhedssystem hårdt, meget hårdt.
- Den såkaldte digitale opdeling slår igennem mellem landene.
- Det samme gælder opdelingen, når vi ser på hvem, der har adgang til højere uddannelser.

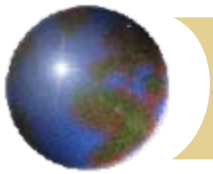
3. Mindre tallene indenfor nationalstaterne blev holdt i ro indtil 1980'erne. Nu insisterer de på at komme til orde og få ørenlyd. De ønsker deres egen kulturelle identitet, og de udfordrer nationalstaten, når det ikke lader sig gøre.
4. Internationalisemen opfattes efterhånden som amerikanisme. Det amerikanske imperium. Med den amerikanske kapitalistiske model som den globale økonomiske model.
5. En række nye aktører som terrorister og international kriminalitet udnytter internationalismen og bruger dens regelsæt, men til at forfølge mål, der undergraver internationalismen.

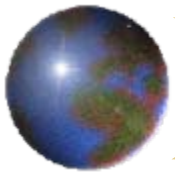
III. Den nye ulighed

Indtil nu har den økonomiske utilfredshed med globaliseringen været koncentreret om

- 1) De lavtlønnede i industrilande, som har set deres jobs blive overflyttet til de nyindustrialiserede lande, og
- 2) Den store masse af fattige i udviklingslande, som har kunnet iagttage sider af internationaliseringen uden selv at få lejlighed til at deltage.

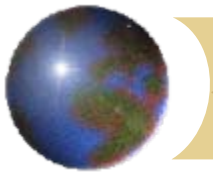

Der er et nyt fænomen under opsejling. Den tiltagende økonomiske velstand i flere af udviklingslandene herunder Kina og Indien er ved at skabe en stor gruppe af veluddannede, som kan konkurrere med de veluddannede i industrilandene om jobs. Fra outsourcing af først løntunge og arbejdskraftintensive industrier og dernæst typer af serviceindustrier, får vi outsourcing omfattende jobs for veluddannede.

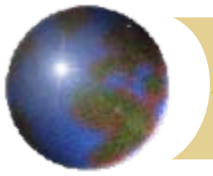

IV. Ny model

- ✦ Et sæt af værdinormer (etik), ansvarlighed og tolerance.
- ✦ International interventionisme – ingen er sig selv nok, ingen er fredet.
- ✦ Institutionalisering.

- Det er i virkligheden et spørgsmål om overlevelse
 - Internationalismen indebærer en så stærk gensidig afhængighed, at ingen kan sætte sig udover det vedtagne eller uskrevne regelsæt. Nøglecentre kan rammes og lamme samfundet.
 - Nationalstaten har tabt sit monopol på besiddelse og brug af våben og på et tidspunkt, hvor masseødelæggelsesvåben holder deres indtog.
 - Den strategiske tænkning domineret af von Clausewitz kommer ikke alene til kort; den er direkte livsfarlig, fordi den opererer i konflikttermer, medens behovet er samarbejde.
 - Det internationale samfunds funktion, dermed dets berettigelse, dermed dets overlevelse og dermed også i sidste instans de nationale samfunds overlevelse.

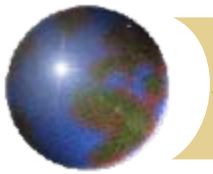
1. Et sæt af værdinormer (etik), ansvarlighed og tolerance

Verden vil ikke bevæge sig hen i mod, hvad der af nogle kaldes MONDOKULTUR. Derimod vil verden bevæge sig hen i mod nogle fundamentale og håndgribelige principper omkring menneskerettigheder og de politiske systemer, som kan tiltrædes af den store del af det internationale samfund.

Ansvar, respekt, tolerance, ingen dobbeltstandard

Folke drab, masseødelæggelsesvåben, visse brud på menneskerettigheder, økologiske katastrofer

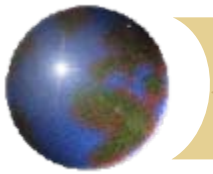
DET FØRSTE SKRIDT på vejen er at finde ud af, hvad det er for et internationalt samfund vi ønsker, og hvilke normer, der gælder for aktørerne heri.

2. International interventionisme

Hvis der udvikler sig et sæt værdinormer på internationalt plan og det ikke respekteres af en eller flere nationalstater eller aktører indenfor en nationalstat, tvinges det internationale samfund til at reagere.

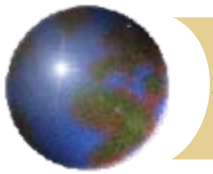
1. Overtalelse
2. Pression oven på overtalelse fx lade forstå, at ubehagelige ting vil følge med mindre værdinormerne respekteres
3. Økonomiske skridt
4. Isolering
5. Sikkerhedspolitiske eller endog militære skridt

Lyder det som fremtidsmusik?

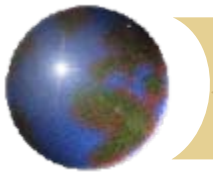
Tænk på:

- Kosovo
 - Østtimor
 - Østrig
 - Afghanistan/Al Qaeda
 - Og ikke mindst Irak
-
- DET ANDET SKRIDT på vejen er at formulere regler for, hvorledes aktørerne opfører sig i dette internationale samfund. Hvad kræves der af dem, hvilke rammer gælder, og hvad sker der med dem, der ikke vil eller ikke kan overholde reglerne?

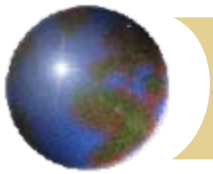

3. Institutionalisering på internationalt plan

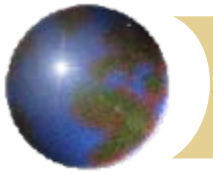
Internationalismens imperativ og dermed også alternativ til von Clausewitz er den nationale suverænitets detronisering til fordel for det internationale samfunds ret og evne til at fungere.

Begrebet national suverænitet blokerer for det internationale samfunds ret til at fungere og forsvare sig selv. Eftersom de nationale samfund er blevet gensidige afhængige underminerer national suverænitet dermed også de nationale samfunds udvikling. De har haft svært, meget svært ved at erkende skiftet fra suverænitet som skærm eller snarere filter for international påvirkning til selvforvaltning som bærepille for internationalismen i dennes rolle som katalysator for en positiv samfundsudvikling. Det svære balancepunkt mellem forrang til det internationale samfund, tilsidesættelse af national suverænitet og en udstrakt grad af national selvforvaltning er ikke fundet.

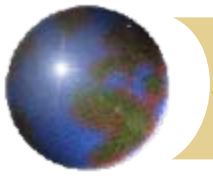

Fraværet af en reel og brugbar international politik ville have været overkommelig med en i store træk fælles opfattelse og fortolkning af international politisk moral. Der har i de sidste tiår kunnet noteres en vis konvergens mellem politiske og holdningsmæssige strømninger, men ikke tilstrækkeligt til at kanalisere en besynderlig blanding af fundamentalisme, ønske om destruktion, interesse for menneskerettigheder samt demokrati i retning af en fællesnævner.

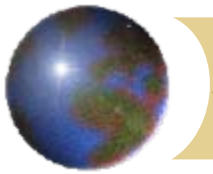

Det kan også formuleres på følgende måde:

- DET TREDJE SKRIDT er at skabe et internationalt retssamfund med en gennemsigtig beslutningsproces.

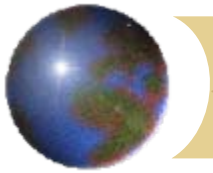

Lad os vurdere Irak i denne sammenhæng.

V. Terrorisme i dette billede

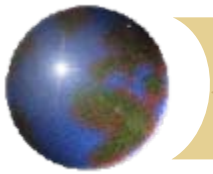
- 1) **Indenfor de sidste 150 år har vi haft fire bølger af terrorisme**
 - a) Slutningen af det nittende århundrede. nihilisme og anarkisme.
 - b) Begyndelsen af det tyvende århundrede og frem til midten af 1920'erne. Politisk motiveret dvs. ansporet af bolschevisme.
 - c) 1970'erne og 1980'erne politisk motiveret dvs. venstrefløj i Europa og palæstinensisk i Mellemøsten.
 - d) Begyndelsen af det 21. århundrede.

2) Den sidste bølge af terrorisme kan anskues som en del af problemet

Terrorismen er de svages oprør mod de stærke. De fattige mod de rige. De ikke uddannede mod de uddannede. Dem der er imod internationalismen bl.a. fordi den er en amerikansk model.

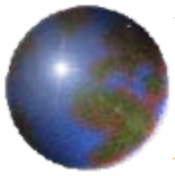
Og de bruger det traditionelle våben for de svage. Terror. Asymmetrisk krigsførelse.

3) Hvorfor kommer oprøret fra Islam?

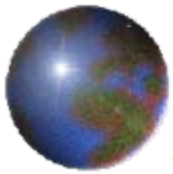
Tre grunde:

- a) Islam er den sidste livsholdning, der fastholder det teokratiske samfund over for det sekulære samfund.
- b) Netop fordi Islam står for det teokratiske samfund, tilbydes lad os kalde det den lette løsning/svar/udgang for taberne.
- c) For de grupper indenfor Islam, der kæmper for disse synspunkter, er svaret, at slaget kun kan vindes ved at skabe en stærk islamisk stat baseret på teokrati og omfattende alle de islamiske lande dvs. fra Marokko i vest til dele af Filippinerne i øst.

V. Terrorisme i dette billede - fortsat

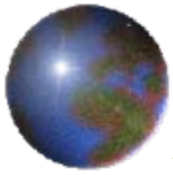
4) Hvad kan vi gøre?

VI. Hvad er alternativerne?

Nationalstaterne vil fortsat dominere

- 1) Hegemoni udøvet af en nationalstat
- 2) Tre blokke i verden
- 3) Kaos

Jørgen Ørstrøm Møller

- www.denmark.com.sg/jom.htm